

Κωδικός Μαθήματος EDEE-104DL	Τίτλος Μαθήματος Εκπαίδευση και Κοινωνία: Βασικές Προσεγγίσεις και Σύγχρονα θέματα	Πιστωτικές Μονάδες 10
Προαπαιτούμενα Κανένα	Τμήμα Τμήμα Παιδαγωγικών Σπουδών/Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής	Εξάμηνο Χειμερινό/Εαρινό
Κατηγορία Μαθήματος Υποχρεωτικό	Γνωστική Περιοχή Παιδαγωγική	Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνικά
Επίπεδο Σπουδών Μεταπτυχιακό	Διδάσκων Δρ Άννα Τσατσαρώνη	Έτος Σπουδών 1ο
Μέθοδος Διδασκαλίας Εξ αποστάσεως	Πρακτική Άσκηση N/A	Συν-απαιτούμενα Κανένα

Στόχοι του Μαθήματος:

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι:

- Η συστηματική παρουσίαση των κυριότερων θεωρητικών προσεγγίσεων εδραίωσης του πεδίου της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης.
- Η εμβάθυνση σε κρίσιμα ζητήματα λειτουργίας της εκπαίδευσης, όπως είναι η κοινωνική ανισότητα, ο αναπαραγωγικός ρόλος των εκπαιδευτικών θεσμών και η σχέση με τις μορφές της εκπαιδευτικής γνώσης, οι σύγχρονες εκδοχές επαγγελματισμού των εκπαιδευτών και οι ταυτότητες διδασκόντων και καταρτιζομένων.
- Η συζήτηση με αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και έρευνα, αλλά και στις εμπειρίες των φοιτητών των μηχανισμών και των διαδικασιών μέσω των οποίων οι θεσμοί εκπαίδευσης και κατάρτισης μπορούν να αναπαράγουν τις ταξικές, φυλετικές - εθνοτικές, έμφυλες κοινωνικές ανισότητες και άλλες διαίρεσεις στις σύγχρονες κοινωνίες.
- Η κριτική προσέγγιση της ατζέντας και των μέτρων εκπαιδευτικής πολιτικής σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο για τη διεύρυνση των ευκαιριών εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης καθώς και των πολιτικών στήριξης εύλωτων κοινωνικών ομάδων.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Κατανοούν τη σημασία της κοινωνιολογικής οπτικής στην προσέγγιση της εκπαίδευσης και των πολιτικών για την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση.
2. Γνωρίζουν τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις με αναφορά στις οποίες συγκροτήθηκε και εξελίσσεται ο κλάδος της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης.
3. Κατανοούν τις κοινωνικές και εκπαιδευτικές αξίες, οι οποίες είναι ενσωματωμένες στις θεωρητικές ιδέες των προσεγγίσεων αυτών.
4. Αναγνωρίζουν και να περιγράφουν τους μηχανισμούς και τις διαδικασίες μέσω των οποίων οι

θεσμοί εκπαίδευσης και κατάρτισης αναπαράγουν τις ταξικές, φυλετικές - εθνοτικές, έμφυλες κοινωνικές ανισότητες και άλλες διαιρέσεις στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον.

5. Κατανοούν τις αρχές κατανομής, αναγνώρισης και δημοκρατικής συμμετοχής σύμφωνα με τις οποίες διαμορφώνονται οι παρεμβάσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής για τη μείωση ή την εξάλειψη των ανισοτήτων και των διακρίσεων.
6. Επιδεικνύουν ικανότητα για κριτική μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας και ερευνητικής παραγωγής.
7. Επιδεικνύουν γνώσεις και ικανότητες ανάλυσης επίκαιρων ζητημάτων εκπαιδευτικής πολιτικής και πρακτικής για την αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων.
8. Επιδεικνύουν ικανότητες εφαρμογής των γνώσεων αυτών στην καθημερινή επαγγελματική τους πρακτική στο πεδίο της εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Περιεχόμενο Μαθήματος:

Εισαγωγικά, το μάθημα επικεντρώνεται στη συστηματική μελέτη των «κλασικών» και πιο πρόσφατων θεωριών στο πλαίσιο της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης (δομικός λειτουργισμός, θεωρία της συμβολικής διαντίδρασης, μαρξισμός, φεμινισμός, κριτική θεωρία για τις φυλετικές και εθνοτικές ομάδες και μεταδομισμός). Ακολουθεί η εμβάθυνση στις κριότερες θεωρητικές προσεγγίσεις και έννοιες με αναφορά σε κρίσιμα ζητήματα της εκπαίδευσης, όπως η κοινωνική ανισότητα, ο αναπαραγωγικός ρόλος των εκπαιδευτικών θεσμών, οι πολιτισμικοί καθορισμοί της εκπαιδευτικής γνώσης, οι νέες μορφές επαγγελματισμού στην εκπαίδευση και οι ταυτότητες εκπαιδευτών και εκπαιδευομένων. Στη συνέχεια αναλύονται οι μηχανισμοί, οι διαδικασίες και τα μέσα με τα οποία η εκπαίδευση τείνει να συντελεί στην πολιτισμική και κοινωνική αναπαραγωγή, με όρους ταξικούς, φυλετικούς-εθνοτικούς, έμφυλων ή άλλων μορφών ανισότητας και διακρίσεων. Ακολουθώντας, παρουσιάζονται οι διαφορετικές αρχές της κατανομής, της αναγνώρισης και της δημοκρατικής συμμετοχής που προϋποθέτουν οι παρεμβάσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής προκειμένου να περιορίζονται οι ανισότητες και να υποστηρίζεται η ευρεία συμμετοχή σε δομές εκπαίδευσης και κατάρτισης ευάλλωτων κοινωνικών ομάδων, όπως οι νέοι, οι εκπαιδευόμενοι από μη προνομιούχα περιβάλλοντα, οι «απόντες» από δομές εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (neets), οι γυναίκες, οι μετανάστες κτλ, σήμερα. Το μάθημα ολοκληρώνεται με την εισαγωγή στην κριτική ανάλυση των ευρωπαϊκών και παγκόσμιων πολιτικών για την αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων και της πρόωρης εγκατάλειψης του εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και για την προώθηση της συμπερίληψης.

Μαθησιακές Δραστηριότητες/Διδακτικές Μέθοδοι:

Διαδικτυακή παρουσίαση, διαδικτυακή συζήτηση, μελέτη βιβλίου και σημειώσεων μαθήματος, ατομικές εργασίες, προετοιμασία για την τελική εξέταση.

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Ατομική εργασία. Τελική εξέταση. Συμμετοχή στο forum

Διδακτικά Εγχειρίδια – Βιβλιογραφία:

Gewirtz, S. & Cribb, A. (2011). *Κατανοώντας την εκπαίδευση. Μια κοινωνιολογική θεώρηση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Blackledge, D. & Hunt, B. (2004). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Ballantine, J. & Hammack, F. (2015). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Μια συστηματική ανάλυση*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.